

14 Φεβρουαρίου 2024

Ο Άγιος Νικόλαος ο Νεομάρτυρας ο εξ Ιχθύος της Κορινθίας

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Εορτάζει στις 14 Φεβρουαρίου

Ταπεινή καταγωγή

Ο αξιοθαύμαστος αυτός Νεομάρτυς Νικόλαος γεννήθηκε στα πρώτα χρόνια της τουρκοκρατίας, λίγο μετά το 1500 μ.Χ. Δεν κατήγετο από καμιά περιφανή και ένδοξη και μεγάλη οικογένεια. Δεν μπορούσε να καυχηθεί γι' αυτά. Οι γονείς του πτωχοί ήσαν. Ο Άγιος γεννήθηκε σ' ένα μικρό και άσημο χωριό, που τότε μεν ελέγετο Ιχθύς, τώρα δε Ψάρι. Το χωριουδάκι αυτό βρίσκεται στο βουνό Ζάρηκα και είναι στα σύνορα της Κορινθίας. Τον πατέρα του τον λέγανε Ιωάννη και την μητέρα του Καλή. Και ήταν πράγματι καλή. Ήσαν οι γονείς του και δυο Καλοί και ευσεβείς Χριστιανοί. Διεκρίνοντο μάλιστα από όλους στο χωριό, για την πίστη τους και την αγάπη, που είχανε στην Εκκλησία. Ο Νικόλαος, από μικρός ανετρέφετο από τους ευσεβείς γονείς του με την Ορθόδοξη πίστη. Οι γονείς του τον δίδαξαν να προσεύχεται, να νηστεύει, να εξομολογείται, να κοινωνεί των Αχράντων Μυστηρίων, ν' αγαπά τη θρησκεία και να τηρεί τις εντολές του Θεού,

όπως έκαμναν και αυτοί. Όταν όμως έγινε δώδεκα χρονών, κοιμήθηκαν οι γονείς του και έμεινε ορφανός και μόνος στη ζωή. Δια να ζήσει αναγκάστηκε τότε να ξενιτευτεί. Πήγε από την Κορινθία στην Συληβρία. Πως βρέθηκε εκεί, δεν γνωρίζουμε.

Στην Κωνσταντινούπολη

Εκεί έζησε αρκετά χρόνια και κατόπιν μετέβη στην Κωνσταντινούπολη. Κάποιος Συληβρινός τον εξετίμησε, για την αρετή του και λόγω εμπιστοσύνης, του ανέθεσε την φροντίδα του σπιτιού του. Ο Νικόλαος εκεί στην Πόλη με. την βοήθεια του θεού και με την σύνεση του, τον εργάστηκε ευσυνείδητα. Όταν όμως έφτασε σε ηλικία, απεφάσισε να άνοιξη σπίτι και να κάμει οικογένεια. Ενυμφεύθη τότε μια φτωχή μεν, αλλά καλή γυναίκα. Απέκτησε αρκετά παιδιά. Και δια να θρέψη ο Νικόλαος την οικογένεια του εργαζόταν στην αγορά. Το επάγγελμα του ήταν παντοπώλης. Είχε ανοίξει μαγαζί τροφίμων σε καλή θέση, στην αγορά και μάλιστα στη λεωφόρο. Έβγαζε χρήματα πολλά. Φρόντιζε όμως και για την σωτηρία του και για την πρόοδο της ψυχής του.

Δύσκολα χρόνια

Ο Νικόλαος μαρτύρησε επί Σουλτάνου Σουλεϊμάν κατά το 34ον έτος της Βασιλείας του. Τότε ο Σουλεϊμάν φόνευσε και τον μεγαλύτερο υιό του και εξεστράτευσε πανστρατιά κατά του Βασιλέα των Περσών. Κατά την απουσία του όμως άφησε στην Κωνσταντινούπολη έναν Έπαρχο, Σινάν ονομαζόμενο. Άλλα αυτός ο Έπαρχος ήτανε θηρίο ανήμερο και όχι άνθρωπος. Ήταν πολύ άγριος. Τότε ο κάθε Αγαρηνός, όταν μισούσε ένα Χριστιανό, μπορούσε να τον καταγγείλει στον Σινάν. Αυτό έκαμναν και στον Νικόλαο. Μερικοί Τούρκοι από την πόλη της Συληβρίας, στην οποίαν κατοικούσε πρωτύτερα ο μάρτυς, ήσαν γείτονες του στην ιδία λεωφόρο, που είχε το μαγαζί του ο Νικόλαος. Αυτοί κινούμενοι από φθόνο, διότι ήτανε τίμιος έκανε ο Νικόλαος καλές δουλειές, τον συκοφάντησαν στις Αρχές, ότι ύβρισε τον Προφήτη τους, τον Μωάμεθ.

Μπροστά στον Βεζύρη

Ο Έπαρχος, άναψε από τον θυμό του. Ήταν άλλωστε πάντοτε, εναντίον των Χριστιανών. Και τον ρώτησε:

—Ωστε είναι αλήθεια, είπε ο τύραννος, αυτό που μου είπανε για σένα, ότι δηλαδή παραδέχεσαι τον Χριστό ως Θεό, αντίθετα από το Κοράνιο μας; Είναι αλήθεια, ότι τον αρχηγό της πίστεώς μας, τον αληθινό Προφήτη τον αποκαλείς, αθεόφοβε, παιδί του διαβόλου;

—Μάλιστα, Έπαρχε, του αποκρίθηκε ο Άγιος. Εγώ δεν μπορώ να πω τον ήλιο, ότι είναι σκοτεινός. Ούτε την νύκτα, ότι είναι φωτεινή. Έτσι και τον Χριστό μου. Είναι -και το λέγω παντού- ήλιος της δικαιοσύνης. Είναι φως και φωτίζει πάντα άνθρωπον ερχόμενο εις τον κόσμο. Ενώ ο δικός σας Μωάμεθ είναι σκότος

άφεγγές, και όσους τον ακολουθούν τους γκρεμίζει σε βάραθρα απώλειας. Αυτό άλλωστε το είπε και ο Χριστός μου: «Τυφλός τυφλόν, εάν οδηγή αμφότεροι εις βόθυνον πεσούνται». Και σεις επομένως, όσοι ακολουθείτε ένα τυφλόν άνθρωπο, τον Μωάμεθ, θα πέσετε εις βυθό απώλειας. Αλλοίμονο σας, δύστυχοι!

Zoom in (real dimensions: 950 x 691)

Image not found or type unknown

Ο ξυλοδαρμός

Σαν τ' άκουσε αυτά ο Έπαρχος, έγινε έξω φρενών και έτριζε τα δόντια του. Διέταξε δε να πετάξουν κάτω τον Νικόλαο και με σκληρά ραβδιά να τον κτυπήσουν αλύπητα στα πόδια, ώσπου να τα ματώσουν και να μη μπορεί να βαδίσει. Οι στρατιώτες, για να αρέσουν στον Έπαρχο, τον κτυπούσαν με όλη τους την δύναμη. Ήταν πράγματι οδυνηρό το μαρτύριο. Πονούσε ο Μάρτυς. Για να του προξενήσουν ακόμη περισσοτέρους πόνους, βάζανε στα νύχια των ποδιών του αγγίδες. Έτρεχε το αίμα σαν αυλάκι. Άλλα ο Άγιος παρ' όλον τον πόνο, που υπέφερε, δεν έβγαζε μιλιά. Μόνο προσευχότανε. Έτσι και ο Άγιος Νικόλαος, δεν εκάμθη καθόλου, αλλά έμεινε σταθερός στην πίστη και ακλόνητος.

Η επίσκεψη του Χριστού

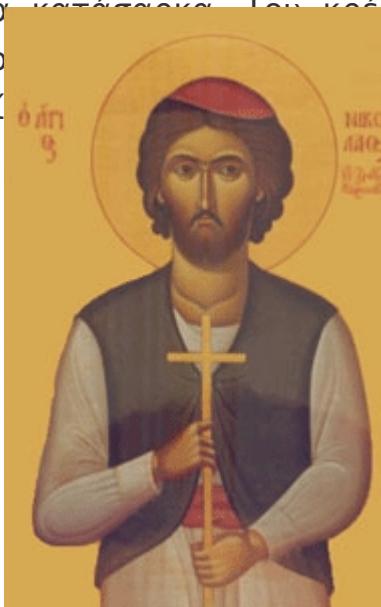
Ο σκληρός Έπαρχος διέταξε κατόπιν και τον κλείσανε στη φυλακή. Εκεί μέσα στο σκοτάδι, με τις χειροπέδες στα χέρια και στα πόδια, τον άφησαν τέσσαρες ημέρες.

Εκεί μέσα στη φυλακή προσευχόταν συνεχώς και ευχαριστούσε και δοξολογούσε τον Θεό, που τον αξίωνε να πάθη γι' Αυτόν. Εκεί όμως, μέσα στη νύκτα και στο σκοτάδι, που προσευχότανε, ξαφνικά έλαμψε το κελί της φυλακής, από υπέρλαμπρο φως. Μέσα στο εξαίσιο αυτό φως, βλέπει, που παρουσιάστηκε ο Χριστός -Νικόλαε, έχε θάρρος, του είπε. Παρακολουθώ τον αγώνα σου. Να υποφέρεις μέχρι τέλος. Μετά από τα λόγια αυτά εξαφανίσθηκε ο Χριστός.

Ο Άγιος πήρε μεγάλο θάρρος από την επίσκεψη του Χριστού. Πετούσε από τη χαρά του και αναγάλλιαζε η καρδιά του.

Μπροστά και πάλι στον τύραννο

Τότε διέταξε ο Τούρκος Έπαρχος να τον παρουσιάσουν μπροστά του στο δικαστήριο. Αλλά ο άγριος και αιμοβόρος Έπαρχος, άλλαξε όψη και παρουσιάσθηκε με γλυκύτητα και καλοσύνη με υποσχέσεις και αξιώματα να κάψει τον Άγιο. Όμως ο Νικόλαος κατατρόπωσε τον Έπαρχο. Δεν φανταζότανε ποτέ, ότι βρισκόντανε άνθρωπος με τόσο θάρρος και γενναιότητα να του τα πη κατά πρόσωπον. Έφρυξε από το κακό του. Γι' αυτό διέταξε τους δήμιους να τον γδύσουν τα ρούχα του και να τον ντύσουν μια φόρμα κατάστασης. Τον κούμασαν κατόπιν και δύο βαριές αλυσίδες στο λαιμό και το στήθος του την λεωφόρο. Φώναζαν δε και έλεγαν: Αυτά παθαίνει, οπού

αυτήν την διαπόμπευση του.

Στον δια πυράς θάνατο

Υπάρχει νόμος στους Αγαρηνούς, που λέγει να καίεται στη φωτιά, οποίος υβρίζει την θρησκεία τους. Αυτή η τιμωρία ορίστηκε και για τον Νικόλαο. Άναψαν τότε στον Ιππόδρομο μεγάλη φωτιά. Τραβούσανε τον Άγιο οι άπιστοι να τον κάψουν. Αυτός όμως ο μακάριος δεν νευρίαζε, δεν εφώναζε. Τουναντίον μάλιστα σαν αρνί άκακο, πήγαινε κοντά τους. Ο Έπαρχος κάλεσε κοντά του τον Άγιο, μακριά από την πυρά και προσπαθούσε να τον πείσει ν' αρνηθεί τον Χριστό. Όταν όμως είδε ότι και πάλι τον ελέγχει και παραμένει στην πίστη του, διέταξε τους δήμιους να

σύρουν τον Άγιο κοντά στη φωτιά. Οι τύραννοι έσφιξαν τα χέρια του και του τα έδεσαν πισθάγκωνα. Κι' ενώ η φωτιά έκαιγε και τριζοβολούσαν απειλητικά κοντά στον αμίλητο πλέον Μάρτυρα, που θερμά προσευχόταν στον Παντοδύναμο Κύριο, το πλήθος των απίστων αλλάλαζε με αγριότητα.

Τον σιγοψήνουν

Το μαρτύριο, που ακολούθησε, σχεδόν αμέσως, ήταν τρομερό. Οι δήμιοι έβαλαν το ημίγυμνο σώμα του Μάρτυρος Νικολάου στην άκρη της φωτιάς. Το ξεροψήνανε καγχάζοντας και βρίζοντας την Χριστιανική Πίστη. Ήθελαν με τον τρόπο αυτό να παρατείνουν τους φρικτούς πόνους του, γιατί έτσι ελπίζανε, πως ο Νικόλαος θα εγκατέλειπε τον αγώνα. Έλπιζαν ακόμη να τον γελοιοποιήσουν την στιγμή που θ' άρχιζε να ζητεί βοήθεια... Η φωτιά συγκλόνιζε το σώμα του Μάρτυρος. Πόνοι φοβεροί τον σπάθιζαν. Η φωτιά άρχισε να τον λειώνει, να τον παραμορφώνει, να του προκαλεί σεισμό οδύνης. Άδικα περίμεναν, οι δήμιοι και το πλήθος των Μωαμεθανών, που παρακολουθούσε το μαρτύριο να διαμαρτυρηθεί ή να κλονισθεί η πίστη του Αγίου. Πονούσε, φλεγόταν, συγκλονιζόταν, αλλά με προσευχή προχωρούσε στο στάδιο του Μαρτυρίου του. Το πλήθος των τούρκων, για να του προκαλέσει κλονισμό, του φώναζε να ακούσει και υποχωρήσει στα λόγια του Έπαρχου, αλλά ο Νικόλαος έμενε ανένδοτος και σταθερός στην πίστη του. Τουναντίον όσο είχε πνοή στο στόμα του προσευχόταν στον Θεό και ήλεγχε τον Έπαρχο για την ασέβεια και αισχύνη της θρησκείας του. Κήρυττε δε τον Χριστό με ένθερμο παλμό μέχρι, που δεν μπορούσε πλέον. Και όταν η φωτιά σχεδόν κατέφαγε το σώμα, τα νεύρα, τις αισθήσεις του, τότε ο Μάρτυρας έκλινε το κεφάλι του προς τα δεξιά ευτυχισμένα και νικητήρια. Πλησίασε κατόπιν βουβός και βλοσυρός ο σπεκουλάτωρ, παραμέρισε τις αλυσίδες, διότι τις είχε ακόμη στο λαιμό ο Άγιος, και του έκοψε την αγία του κεφαλήν. Ήταν η 14 Φεβρουαρίου του 1554. Ήταν ημέρα Πέμπτη και ώρα 12 το μεσημέρι. Δυστυχώς οι άθεοι Αγαρηνοί δεν ωφελήθηκαν τίποτε από την αγιότητα και την πίστη του Αγίου. Για να μη πάρουν όμως οι Χριστιανοί τα οστά του άγιου και τα έχουν για αγιασμό, καθώς έκαναν πάντοτε κατά τον θάνατον μάρτυρος, έριξαν στη φωτιά και κόκκαλα σκυλιών, και πτώματα άλλων ζώων, δια να γίνουν στάχτη και για να μη μπορούν να τα διακρίνουν οι Χριστιανοί. Ο Θεός όμως φρόντισε να μείνει στους πιστούς η κάρα του Αγίου. Διότι, μόλις την έκοψε ο δήμιος ένας Χριστιανός την αγόρασε αμέσως αντί είκοσι χρυσίνων, δηλαδή αντί είκοσι χρυσών νομισμάτων. Έτσι διασώθηκε από τη φωτιά. Από την Κωνσταντινούπολη τη στείλανε στη Μονή του Άγιου Αθανασίου στα Μετέωρα. Στη Μονή πωλήθηκε αντί χιλίων χρυσίνων.

Η αγιοποίηση του

Το μαρτύριο του Αγίου Νικολάου έκαμε βεβαίως μεγάλη εντύπωση και ωφέλησε αφάνταστα τους σκλαβωμένους Χριστιανούς. Τους τόνωσε το ηθικό και τους κράτησε στην πίστη. Η Εκκλησία τον ανεγνώρισε αμέσως Άγιο. Μετά τέσσαρα

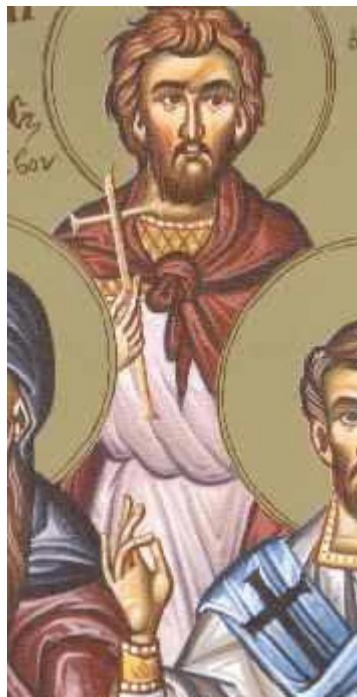
μόλις έτη, ήτοι το 1558, εγράφη η Ακολουθία του Αγίου. Την έγραψε ο σπουδαίος και λογιώτατος Ιερομόναχος Δαμασκηνός, ο Στουδίτης, ο θεσσαλονικεύς.

Πως έγινε γνωστός ο Άγιος Νικόλαος

Ο Άγιος Νικόλαος, του όποιου τον βίο διηγηθήκαμε, ήταν και είναι, όπως είπαμε, τελείως άγνωστος στον Χριστιανικό κόσμο. Πολλοί Χριστιανοί της σήμερον δεν έχουν ακούσει τίποτε γι' αυτόν. Είναι μόνον γνωστός στην πατρίδα του και σε μερικούς λογίους. Έγινε όμως, γνωστός τελευταίως και ως έξης:

Προ σαράντα περίπου ετών και συγκεκριμένα το 1930, ο λόγιος και φιλομάρτυς Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφαρσάλων Ιεζεκιήλ, περιοδεύοντας την ορεινή Πίνδο, έφτασε στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος της Σιάμου. Το Μοναστήρι αυτό ήταν ερημωμένο. Ήταν από τα τετρακόσια είκοσι Μοναστήρια, τα οποία διέλυσαν οι Βαυαροί, που ήσαν Προτεστάντες, όταν έφθασαν εδώ μετά την απελευθέρωση του έθνους μαζί με τον νεαρό τότε βασιλέα Όθωνα. Ψάχνοντας, λοιπόν, ο Δεσπότης στο Ιερόν Βήμα του ερειπωμένου Μοναστηριού, βρήκε σε ένα σαρακοφαγωμένο συρτάρι ένα χειρόγραφο κώδικα, που περιείχε και την Ακολουθία του Αγίου Νικολάου του Νεοφανούς, ο οποίος εορτάζεται την 14 Φεβρουαρίου. Στον ίδιον κώδικα υπάρχει και εγκωμιαστικός λόγος του Αγίου Νικολάου του νεοφανούς. Τον έγραψε και τον εξεφώνησεν ο Ιερομόναχος Δαμασκηνός, ο Στουδίτης. Έγινε κατόπιν έξοχος ιεράρχης. Είναι ο περίφημος Μητροπολίτης Λιτής και Ρεντίνης. Αυτός συνέθεσε και την ακολουθία του Αγίου Νικολάου του Κορινθίου. Ο σπουδαίος αυτός Ιεράρχης μας αναφέρει, ότι ο νεοφανής Νικόλαος καταγόταν εξ Ιχθύος, από το σημερινό Ψάρι, της Κορινθίας. Πρέπει να σημειωθεί, ότι έχουμε άλλους (24) εικοσιτέσσερις Αγίους Νικολάους, που γιορτάζουν σε διάφορες εποχές του έτους.

Ευτυχώς, στις ημέρες μας αρχίζει να τιμάται ο Άγιος Νικόλαος ο Κορίνθιος. Στο χωριό του, το Ψάρι της Κορινθίας, κτίστηκε τώρα με την προθυμία των συμπατριωτών του, μεγαλοπρεπής Ναός εις τιμήν του Αγίου τούτου.

Στίχος

Πῦρ ύπενεγκὼν Νικόλαε τρισμάκαρ, Γῆθεν μετέστης πρὸς Μονὰς αἰωνίους.

Δοξαστικό

Τάδε λέγει Κύριος τῷ ἀθλοφόρῳ: γενναῖε, τί ἐποίησαν σοί, ἀδίκως οἱ παράνομοι· ταῖς πληγαῖς σέ κατέστιξαν, τή φρουρά, ἐπανέκλεισαν, ὕσπερ θύμα ἐπί φλόγα ὠλοκαυτώθης, γενναῖε, νῦν ἐγώ σοί ταῦτα πλουσίως ἀνταμείψομαι· ἀντί τῶν πόνων τρυφήν, ἀντί τῶν ἄθλων σου στέφος, ἀντί τῶν ἐπικήρων, τά ἄφθαρτα δωρήσομαι, καὶ χαίρων ἵθι λοιπόν, εἰς δόξαν τήν ἀγείρω· κάκει μέ ἀνευφήμησον, ἐν τῷ Πατρί καὶ Πνεύματι γνώθι μοί τοῖς ἔργοις μου Θεόν ἀληθέστατον.

Πηγή: xristianos.gr